

Die Sabbat in die Ou Testament

Gen 2:2-3 En God het op **die sewendag dag** sy werk voltooi wat Hy gemaak het, en op die sewende dag gerus van al sy werk wat Hy gemaak het. En God het die sewende dag geseën en dit geheilig, omdat Hy daarop gerus het van al sy werk wat God geskape het deur dit te maak.

Exo 5: 1 Laat my volk trek, dat hulle vir My 'n fees kan hou in die woestyn. **(13)** Voltooi julle werk volgens die eis van **elke dag** net soos toe daar strooi was. **(16)** Laat my volk trek dat hulle my kan dien in die woestyn. **(10:9)** Ons wil gaan met ons jong mense en ons ou mense, met ons seuns en ons dogters, met ons kleinvee en ons beeste wil ons gaan, want ons wil 'n fees vir die Here hou. **(13:6)** ..en op die sewende dag is daar fees tot eer van die Here **(8-9)** En jy moet jou seun op dié dag vertel en sê: Dit geskied ter wille van wat die Here aan my gedoen het toe ek uit Egipte getrek het. En dit moet vir jou as 'n **teken wees op jou hand en 'n gedankteken tussen jou oë** sodat die wet van die Here in jou mond mag wees; want deur 'n sterke hand het die Here jou uit Egipte gelei. **(16)** En dit sal 'n **teken wees op jou hand en 'n voorhoofsband tussen jou oë**, want die Here het ons deur 'n sterke hand uit Egipte gelei. **(16:6)** En op die sesde dag, as hulle berei wat hulle inbring, sal dit dubbel soveel wees as wat hulle daaglik insamel **(23)** Móre is dit rusdag, 'n heilige sabbat van die Here. Wat julle wil bak, bak dit; en wat julle wil kook, kook dit; en bère vir julle alles wat oor is, om dit te bewaar tot die more toe. **(25)** Eet dit vandag, want dit is vandag die sabbat van die Here. Vandag sal julle dit nie in die veld kry nie. Ses dae lank moet julle dit insamel, maar op die sewende dag is dit sabbat; dan sal dit daar nie wees nie. **(28)** Hoe lank weier julle om my gebooi en my wette te onderhou?

Eks 20:8-11 Gedenk **die** sabbatdag, dat jy dit heilig. Ses dae moet jy arbei en al jou werk doen; maar **die sewende dag** is die sabbat van die Here jou God; dan mag jy géén werk doen nie. Want in ses dae het die Here die hemel en die aarde gemaak, die see en alles wat daarin is en op **die** sewende dag het Hy gerus. Daarom het die Here die sabbatdag geseën en dit geheilig. **(23:10)** En ses jaar lank moet jy jou land besaai..maar in die sewende moet jy dit ongebruik en braak laat. **(12)** Ses dae moet jy jou werk verrig. maar op **die** sewende dag moet jy rus. **(31:16-18)** En die kinders van Israel moet die sabbat onderhou deur die sabbat te vier in hulle geslagte as 'n **ewige verbond**. Tussen My en die kinders van Israel is dit **vir ewig 'n teken**, want in ses dae het die Here die hemel en die aarde gemaak, maar op **die** sewende dag het Hy gerus en Hom verkwik. En Hy het aan Moses..twee tafels van die Getuienis gegee, tafels van klip, beskrywe met die vinger van God.

Lev 23:3 Ses dae lank kan werk gedoen word, maar op **die sewende dag** is dit 'n dag van volkome rus, 'n heilige vierdag; géén werk mag julle doen nie – dit is 'n sabbat van die Here in al julle woonplekke.

Deut 16:8 en op **die sewende dag** is daar 'n feestyd vir die Here jou God; dan mag jy geen werk doen nie.

Jes 56:2 Welgeluksalig is die mens wat dit doen en die mensekind wat daaraan vashou; wat die sabbat hou, sodat hy dit nie ontheilig

nie en sy hand terughou, dat dit geen kwaad doen nie. **(4-6)** Want so sê die Here aan die ontmandes wat my sabbatte hou en verkies wat My behaag en vashou aan my verbond: Ek sal aan hulle in my huis en binnekant my mure 'n **gedenkteken** en 'n **naam** gee wat beter is as seuns en dogters; 'n ewige naam gee Ek aan hulle, wat nie uitgeroei sal word nie. En die **uitlanders** wat hulle by die Here aangesluit het, om Hom te dien en om die Naam van die Here lief te hê deur sy knegte te wees – elkeen wat **die** sabbat hou, sodat hy dit nie ontheilig nie, en hulle wat vashou aan my verbond. **(58:13-14)** As jy jou voet terughou van **die** sabbat – om nie jou sake op **my heilige dag** te doen nie en as jy die sabbat 'n verlusting noem en die heilige **dag van die Here** hooghou; en as jy dit eer deur nie jou gewone gang te gaan nie, nie geleentheid vir jou sake soek of ydele taal spreek nie; dan sal jy jou verlusting in die Here, en Ek sal jou laat ry oor die hoogtes van die aarde en jou laat geniet die erfdede van jou vader Jakob; want die mond van die Here het dit gespreek. **(66:22-23)** Want soos die **nuwe hemel en die nuwe aarde** wat Ek maak, voor my aangesig sal bestaan, spreek die Here, so sal julle nageslag en julle naam bestendig wees. En elke maand op die nuwemaan en elke week op **die sabbat** sal alle vlees kom om te aanbid voor my aangesig, sê die Here.

Jer 17:21-22 So spreek die Here: Neem julle in ag om julle siele ontwil, dat julle geen las dra op die sabbatdag en dit inbring deur die poorte van Jerusalem nie. Ook mag julle geen las uit julle huise op die sabbatdag uit dra of enige werk doen nie; maar julle moet die sabbatdag heilig soos Ek julle vaders beveel het. **(27)** Maar as julle na My nie luister om die sabbatdag te heilig nie en om geen last te dra of deur die poorte van Jerusalem op die sabbatdag in te gaan nie, sal Ek 'n vuur in sy poorte aansteek, wat die paleise van Jerusalem sal verteer en nie uitgeblus sal word nie.

Esegel 20: 12 Daarby het Ek ook my sabbatte aan hulle gegee om 'n **teken** te wees tussen my en hulle, dat hulle kan weet dat dit Ek, die Here is wat hulle heilig. **(20)** En heilig my sabbatte; en hulle sal 'n **teken** wees tussen My en julle, dat julle kan weet dat Ek die Here julle God is.

Die Sabbat in die Nuwe Testament

Matt 28:1 En laat ná die sabbat toe dit begin lig word, teen die eerste dag van die week, kom Maria Magdalena en die ander Maria om na die graf te gaan kyk.

Mar 16:1-2 En toe die sabbat verby was het Maria Magdalena en Maria die moeder van Jakobus en Salome speserye gekoop om Hom te gaan salf. En baie vroeg op die eerste dag van die week, net na sonop, kom hulle by die graf.

Luk 23:54, 56 En dit was die dag van voorbereiding en die sabbat wou aanbreek. Daarop het hulle teruggegaan en speserye en salf berei en op die sabbat gerus volgens die gebod. En baie vroeg in die more, op die eerste dag van die week, het hulle en ander saam met hulle by die graf gekom..

Hand 13:13, 14 En Paulus en sy metgeselle het afgevaar ..en hulle het op die sabbatdag in die sinagoge gegaan en gaan sit. **(42)** En toe die Jode uit die sinagoge gaan, het die heidene versoek dat daardie woorde op die volgende sabbat tot hulle gespreek sou word. **(44)** En op die volgende sabbat het byna die hele stad saamgekom om die woord van God te hoor. **(16:13)** En op die sabbatdag het ons uitgegaan buitekant die stad langs 'n rivier waar

gebruiklike bidplek was. **(17:2)** En **volgens sy gewoonte** het Paulus na hulle gegaan en drie sabbatte lank met hulle gespreek uit die Skrifte. **(24:14)** Maar dit erken ek voor u dat ek volgens die Weg wat hulle sekte noem, so die God van my vaders dien, terwyl ek alles glo wat in die wet en in die profete geskrywe is.

Heb 4:1-3 Laat ons dan vrees dat, terwyl die belofte om in sy rus in te gaan nog standhou, dit nie miskien sal blyk dat iemand van julle agtergebly het nie. Want aan ons is die evangelie ook verkondig net soos aan hulle; maar die woord van die prediking het hulle nie gebaat nie omdat dit by die hoorders nie met die geloof verenig is nie. Want ons wat geglo het, **gaan die rus in**, soos Hy gesê het: Daarom het Ek in my toorn gesweer, hulle sal in my rus nie ingaan nie – alhoewel sy werke van die grondlegging van die wêreld af volbring is. Want **Hy** het êrens van die **sewende dag** so gespreek: En **God het op die sewende dag van al sy werk gerus**; en nou hier weer: Hulle sal in my rus nie ingaan nie. Terwyl dit dan so is dat sommige daar ingaan en diegene aan wie die evangelie eers verkondig is, deur **on gehoorsaamheid** nie ingegaan het nie, bepaal Hy weer 'n **sekere dag** naamlik vandag as Hy soveel later deur David spreek soos gesê is: Vandag as julle sy stem hoor, **verhard julle harte nie**. Want as **Josua [Jesus in die KJV – nie Josua!!!]** aan hulle rus gegee het, **sou Hy nie van 'n ander dag daarná spreek nie**. Daar **bly 'n sabbatsrus oor vir die volk van God**; want wie in sy rus ingegaan het, rus ook self van sy werke soos God van syne. Laat ons ons dan **beywer om in te gaan in dié rus**, sodat niemand in dieselfde **voorbeeld van on gehoorsaamheid** mag val nie. Want die woord van God is lewend en kragtig en **skerper as enige tweesnydende swaard**, en dring deur tot die skeiding van siel en gees en van gewigte en murg,, en is 'n beoordelaar van die oorlegginge en gedagtes van die hart. Handeling 84 keer dat die Sabbat deur Christus se volgelinge onderhou is, meer as 14 jaar na Jesus se opstanding. Kyk ook **1Pet1:21, 1Joh 2:6**

Jesus en die Sabbat

Matt 12:8 want die Seun van die mens is Here óók van die sabbat. **(10)** Is dit geoorloof om op die sabbat gesond te maak? **(11)** Watter mens sal daar onder julle wees wat een skaap het, en as dit op die sabbat in 'n sloot val, dit nie sal gryp en uithaal nie? **(12)** So is dit dan geoorloof om op die sabbat goed te doen.

Mat 1:21 en dadelik op die sabbat het Hy in die sinagoge ingegaan en begin leer. **(2:27, 28)** en Hy sê vir hulle: Die sabbat is gemaak vir die mens, nie die mens vir die sabbat nie. Daarom is die Seun van die mens Here ook van die sabbat. **(6:2)** En toe dit sabbat geword het, begin hy in die sinagoge te leer..**(7:7-9)** Hierdie volk eer My met die lippe, maar hulle hart is ver van My af. Maar tevergeefs vereer hulle My deur leringe te leer wat **gebooi van mense** is. Want terwyl julle die gebod van God nalaat, hou julle aan die **oorlewering** (tradisie) van mense vas..En Hy se vir hulle: Julle verstaan dit goed om die gebod van God opsy te sit en so julle **oorlewering** te onderhou.

Luk 4:16 Toe kom Hy in Nasaret waar Hy opgevoed was; en soos Hy **gewoond was**, gaan Hy op die sabbatdag in die sinagoge en staan op om te lees. **(31)** En Hy het afgekom na Kapernaum, 'n

stad van Galilea, en hulle op die sabbat geleer. (6:5-6) Toe sê Hy vir hulle: Die Seun van die mens is Here óók van die sabbat. En op 'n ander sabbat het Hy in die sinagoge gegaan en geleer. (9) Toe sê Jesus vir hulle: Ek sal aan julle 'n vraag stel: wat is geoorloof op die sabbat – om goed te doen of kwaad te doen; om 'n lewe te red of om te bring? (12:51) Dink julle dat Ek gekom het om vrede op die aarde te gee? Nee, se Ek vir julle, maar eerder verdeeldheid. (13:10) En Hy was besig om op die sabbat in een van die sinagoges te leer.

Johannes 15:10 As julle my gebooi bewaar, sal julle in my liefde bly, **net soos Ek die gebooi van my Vader bewaar** en in sy liefde bly. (En 14:15)

Wie het dit verander?

Mal 3:6-7 Want Ek, die Here, **het nie verander nie**. For I am the Lord, **I change not**.

Any dictionary written **before 1980** will identify **Saturday** as the **seventh day** as it always was throughout history, but modern day Europe now claims it to be the 2nd last day of the week according to international standard [ISO 8601](#) first published in **1988**.

Church of England: "many people think that Sunday is the Sabbath. But neither in the NT nor in the early church is there anything to suggest that we have any right to transfer the observance of the seventh day of the week to the first. The Sabbath was and is **Saturday** and not Sunday and if it were binding on us then, we should observe it on that day, and on no other." (Rev Lionel Beere, All-Saints Church, Ponsonby, NZ in Church and People, Sep 1, 1947).

In **312 A.D.**, prior to his pivotal victory over his rival Maxentius at the Battle of Milvian Bridge, **Constantine** became a "Christian" after claiming to see in broad daylight a vision of "a cross above the sun" with these words emblazoned, "in hoc signo vinces" (by this sign conquer"). After defeating his enemies and becoming Emperor of Rome, Constantine presided in full royal pomp over the "First Council of Nicea" in 325 A.D. As a shrewd political genius, his scheme was to **unite Christianity and paganism** in an effort to strengthen his disintegrating empire. Constantine knew that pagans throughout the empire **worshipped the sun** on "the **first day of the week**," and he discovered that many Christians and especially in Rome and Alexandria also kept *Sunday* because Christ rose from the dead on that day. So Constantine developed a plan to unite both groups on the common platform of Sunday keeping. On **March 7, 321 A.D.**, he passed his famous national Sunday law:

"On the venerable **Day of the Sun** let the magistrates and people residing in cities rest, and let all workshops be closed. In the country, however, persons engaged in agriculture may freely and lawfully continue their pursuits; because it often happens that another day is not so suitable for grain-sowing or for vine-planting; lest by neglecting the proper moment for such operations the bounty of heaven should be lost. (Given the 7th day of March, Crispus and Constantine being consuls each of them for the second time [A.D. 321].)" Source: [Codex Justinianus, lib. 3, tit. 12, 3; trans. in Philip Schaff, History of the Christian Church, Vol.3 \(5th ed.; New York: Scribner, 1902\), p.380, note 1](#). Now a professed Christian, Constantine nevertheless remained a devout sun worshipper. "The sun was universally celebrated as the invincible guide and protector of Constantine," notes Edward Gibbon in his classic [Decline and Fall of the Roman Empire](#), ch. xx, par. 3.

Another historian also confirmed this by stating, "The people of Constantinople, and almost everywhere, assemble together on the Sabbath, as well as on the first day of the week, which custom is never observed at Rome or at Alexandria." – [Sozomen, Ecclesiastical History, Book 7, ch. 19](#). Thus even in the 5th century, Sabbath keeping was universally prevalent (except in Rome and Alexandria) along with Sunday keeping. Many Christians kept **both days**, but as the centuries wore on, Sunday keeping grew in prominence and especially within Roman Catholic territories.

In 330 A.D., Constantine moved his capital from Rome to Constantinople (Istanbul), thus preparing the way for the **Roman Catholic Popes** to reign in Rome as the successors of Constantine. As the Papal Church grew in power, it **opposed Sabbath observance** in favour of Sunday sacredness and made the day change official in the **Council of Laodicea (A.D. 363-364)**. Constantine's law had now been fully integrated into the Papal Church and the final step of the Sabbath to Sunday change was complete. Four hundred years after the death of Christ and one hundred years after Constantine's linking of Church and State by his Sunday law edict, Rome and Alexandria were the only places in the world where many of the Christians kept *only* Sunday and not the true Sabbath. Why was it that Rome and Alexandria were also the first locations that Sunday worship began? Because this is where the pagan practices of Babylon eventually landed after it was conquered. And what was the dominant pagan practice that the Babylonian priests brought with them? Sun worship which was done on Sun-day! See [the history of Sunday worship](#) for more detail. The change of the Sabbath to Sunday was totally completed by the seventh century as the Popes consolidating their enormous power persecuted all who resisted their innovations. Did **Satan** use Constantine to play a key part in his plan to change the Sabbath to his day being Sunday? The answer is clear! From sun worship 2000 B.C., to Sunday worship in the Church. Satan infiltrated the Christian Church and **most are oblivious** to the fact that this has happened or understand the relevance. Sunday or "dies solis", the **day of the sun** came from Satan worship and is **his day**.

On Martin Luther & the Council of Trent reformation:

"Finally, after a long and intensive mental strain, the **Archbishop of Reggio** came into the council with substantially the following argument: "The Protestants **claim to stand upon the written word only**. They profess to hold the Scripture alone as the standard of faith. But the Protestant's claim that they stand upon the written word only, is **not true!** The written word explicitly enjoins the **observance of the seventh day** as the Sabbath. **They do not observe the seventh day, but reject it**. If they do truly hold the scripture alone as their standard, they would be observing the seventh day as is enjoined in the Scripture throughout. Yet they have adopted and do **practice the observance of Sunday**, for which they have only the tradition of the church. Consequently, the claim of 'Scripture alone as the standard,' fails; and the doctrine of 'Scripture and tradition' as essential, if fully established, the **Protestants themselves being judges**." (Archbishop Reggio made his speech at the last opening session of Trent on the 18th of Jan 1562 – J.H. Holtzman, [Canon and Tradition](#), Ludwigsburg, Germany, 1859, pp 263 and [The Catholic Mirror](#), 1893 December 2003 [www.immaculateheart.com/marionline](#). It was on this point that the **ENTIRE REFORMATION FAILED!** Even though they were close, they were not able to prove from scripture that there was no paternity link between them and Rome.

Aanhaling uit [Katolieke bronne oor Sondag](#):

"We observe **Sunday instead of Saturday** because the **catholic church transferred the solemnity from Saturday to Sunday**." ([The Convert's Catechism of Catholic Doctrine](#), 1957, p 50). [Catholic World](#), March 1894, p 809 – "She took the pagan Sunday and made it the Christian Sunday – and thus the pagan Sunday, dedicated to Balder, became the Christian Sunday sacred to Jesus." [Catholic Press](#) (Sydney), August 25, 1900 – "Sunday is a Catholic institution and its claims to observance can be defended **only on catholic principles**. From the beginning to the end of Scripture there is not a single passage which warrants the transfer of weekly public worship from the last day of the week to the first."

[Canon and Tradition](#), pp263 – "The authority of the church could therefore not be bound to the authority of the Scriptures, because the church had changed..the Sabbath into Sunday, not by command of Christ, but by its **own authority**."

[Catholic Record](#), September 17, 1893 – "Sunday is founded not on Scripture, but on tradition and is a **distinctly Catholic institution**."

Mar 7:7-9 This people honour me with their lips, but their heart is far from me. Howbeit in vain do they worship me, teaching for doctrines the **commandments of men**. For laying aside the commandment of God, ye hold the **tradition of men**. Full well, ye reject the commandment of God that ye may keep your own **tradition**.

Father Enright, American Sentinel: "The Bible says remember the Sabbath day. The Catholic church says NO! By my divine power, I **abolish the Sabbath day and command you to keep holy the first day of the week**." SC Mosna in [Storia della Domenica](#), 1969, pp366-7 – "**Not the Creator of the universe in Genesis 2:1-3, but the catholic church can claim the honor of having granted man a pause to his work every seven days**."

Sunday is our mark of authority..the church is above the Bible and this transference of Sabbath observance is proof of that fact. The [Catholic Record](#), September 1, 1923. **Sien die Bybel verse in die OT & NT aangaande die merk van die dier vs God se merk**

An article was put out in the 1893 by the [Catholic Mirror](#) as a challenge, and **re-issued in 2003**. **Rome's Challenge to the Protestants** – "Most Christians assume that Sunday is the biblically approved day of worship. The roman Catholic Church protests that it transferred Christian worship from the biblical Sabbath (Saturday) to Sunday and that to try to argue that the change was made in the Bible is both dishonest and a denial of catholic authority. If Protestantism wants to base its teachings only on the Bible, it should worship on Saturday." [www.immaculateheart.com/marionline December 2003](#)

CNN 9 Sep 2007 Pope demands respect for Sundays – google the **Pope and Sunday Law** – and ask yourself..why?

Openb 18:4,5 **Gaan uit haar uit, my volk**, sodat julle nie gemeenskap met haar sondes mag hê en van haar plaë ontvang nie.